

Міністерство освіти і науки України
Сумський державний педагогічний університет
імені А.С.Макаренка

Кафедра української мови і літератури

«ЗАТВЕРДЖУЮ»

Декан факультету
іноземної та слов'янської
філології

А.М.Коваленко

2019 р.

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
2.12 ПИТАННЯ ТРАДИЦІЙ І НОВАТОРСТВА УКРАЇНСЬКОЇ
ЛІТЕРАТУРИ В ШКІЛЬНІЙ ОСВІТІ

галузь знань – 01 Освіта /Педагогіка

спеціальність – 014 Середня освіта (Українська мова і література)

освітньо-професійна програма – Середня освіта (Українська мова і література. Англійська мова)

Мова навчання – українська

Погоджено науково-методичною
комісією факультету іноземної та
слов'янської філології

«30» серпня 2019 р.

Голова

Семеног О.М., д.пед.н., професор

Суми – 2019

Розробник: **Черниш Анна Євгеніївна**, кандидат філологічних наук,
ст. викладач кафедри української мови і літератури

Робоча програма розглянута і схвалена на засіданні кафедри
української мови і літератури
Протокол № 1 від «30» серпня 2019 р.

Завідувач кафедри

Семенов О.М., д.пед.н., професор

Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Освітній ступінь	Характеристика навчальної дисципліни	
		денна форма навчання	заочна форма навчання
Кількість кредитів – 3		вибіркова	
		Рік підготовки:	
		1-й	1-й
		Семестр	
		1-й	1-й
		Лекції	
		14 год.	4 год.
		Практичні, семінарські	
		14 год.	4 год.
		Лабораторні	
		год.	год.
		Самостійна робота	
		60 год.	80 год.
		Консультації:	
		2 год.	2год.
Загальна кількість годин - 90		Вид контролю: залік	

1. Мета вивчення навчальної дисципліни

Дисципліна «Питання традицій і новаторства української літератури в школі» є вибірковою навчальною дисципліною циклу гуманітарних дисциплін. Викладається у магістратурі. Робоча програма складена таким чином, щоб полегшити процес засвоєння знань студентами у галузі української літератури та окремих її аспектів, що постають предметом вивчення у шкільній програмі. У курсі розглядаються питання теорії та практики історії української літератури. Програма в систематизованому вигляді визначає обсяг матеріалу, називає художні твори і джерела їх опублікування, подає навчальну та наукову літературу, містить списки джерел літератури.

Мета курсу полягає у вивченні особливостей засвоєння літературних традицій і впливів, а також їхній вплив на формування літературного процесу і явищ літератури, базових у вивченні шкільної програми.

Завдання навчальної дисципліни:

- навчитися розрізняти поняття літературної традиції і новаторства;
- навчитися здійснювати аналіз літературного процесу з урахуванням впливу і тяглості літературної традиції;
- окреслити особливості зародження, становлення і розвитку української літератури від найдавніших часів до сьогодення з урахуванням літературних традицій;
- сформулювати наукове уявлення про засоби діагностики літературних традицій і новаторства;
- обґрунтувати доцільність багатовекторної методології аналізу художнього твору з урахуванням взаємовпливів між явищами літературних процесів, а також відповідно до мистецької свідомості, психології творчості, особливостей історичного, культурного й естетичного поступу української літератури.

Предмет навчальної дисципліни – літературний процес і явища української літератури від найдавніших часів до сьогодення.

Унікальність дисципліни «Питання традицій і новаторства української літератури в шкільній освіті» полягає у формулюванні уявлення про цілісність і неперервність літературного процесу, в якому наслідування є іманентною

властивістю будь-якої літератури. Водночас студенти повинні засвоїти тенденційність української літератури до новаторства, що оновлює, збагачує і розширює літературний процес. Унікальність дисципліни також полягає в можливості зіставлення і порівняння художніх творів, літературних напрямів, явищ і процесів в українській літературі, що існують в єдиному смисловому й змістовому зчепленні між собою. Отримані знання, уміння й навички роботи з художніми творами, явищами та процесами літератури, що виявляють традиції і новаторства у їхньому зображенні, сприятимуть виробленню умінь пояснювати і потрактовувати специфіку літературного поступу у школі. Курс відзначається широким регіональним контекстом, позаяк дає уявлення про базові літературознавчі процеси і явища, що є літературознавчими константами по відношенню до новаторських підходів у творенні й осмисленні літературного дискурсу, включаючи в себе аспекти теорії й історії літератури, літературної критики, порівняльного літературознавства тощо.

2. Передумови для вивчення дисципліни

Дисципліна «Питання традицій і новаторства української літератури в школі» розрахована на студентів, які володіють належним рівнем підготовки з історії української літератури від давніх часів до кінця ХХ ст. Курс передбачає зіставлення художніх та естетичних явищ і феноменів в українській літературі від початків заснування писемності й до наших днів. Студенти повинні володіти технікою аналізу художніх творів, розумітися на літературних школах, течіях, напрямках, співвідносити художньо-естетичні явища в українській літературі з відповідними у світовій, шукати витоки появи літературних явищ і процесів. Дисципліна також враховує базу знань з історії України, психології, соціології, культурології, літератур зарубіжжя.

3. Результати навчання за дисципліною

Провідними *методами навчання* є аналіз, синтез, узагальнення як базові методи роботи з новою інформацією, а також культурно-історичний та

біографічний як фахові, зорієнтовані на отримання професійних навиків у роботі з літературознавчими явищами та процесами.

Методики та технології навчання: теоретико-інформаційні (усний виклад, бесіда, розповідь, пояснення, обговорення, дискусія, консультування, аудіовідеодемонстрація), практико-операційні (аналіз твору, гра з текстом тощо), пошуково-творчі (сократівська бесіда, творчий діалог, аналіз ситуацій), самостійна робота (складання тестів, тренінгів), контрольно-оцінювальні (виступ, тестування, контрольна робота).

Вивчення дисципліни «Український літературний процес кінця ХХ – початку ХІ ст. та його вивчення у школі» спрямоване на формування у магістрів передбачених освітньою програмою **компетентностей та знань й умінь:**

<p>Загальні компетентності (ЗК)</p>	<p>ЗК 1 ЗК 2 ЗК 3 ЗК 5 ЗК 7 ЗК 8</p>	<p>Знання та розуміння специфіки професії і предметної галузі, основних концепцій, базових філологічних понять.</p> <p>Здатність діяти на основі принципів професійної етики, дотримуватися правил академічної доброчесності.</p> <p>Здатність цінувати різноманітність та мультикультурність світу, керуватися у своїй діяльності сучасними принципами толерантності, діалогу і співпраці.</p> <p>Здатність здійснювати пошук, оброблення, аналіз, систематизацію, критичне осмислення інформації з різних джерел; навички використання новітніх інформаційно-комунікаційних технологій.</p> <p>Здатність визначати, формулювати та розв’язувати складні професійно-педагогічні проблеми, які вимагають інтеграції знань та практичних умінь з різних наук.</p> <p>Здатність спілкуватися державною мовою, уміння правильно, логічно, ясно будувати своє усне та писемне мовлення.</p>
<p>Фахові компетентності спеціальності (ФК)</p>	<p>ПК-1 ПК-2 ПК-5 ПК-6</p>	<p>Здатність самостійно опанувати новізнання за спеціальністю, вільне володіння науковим інструментарієм у галузі філологічної та методичної науки для використання у</p>

	ПК-7 ПК-8	<p>професійній діяльності.</p> <p>Здатність осмислювати мистецтво слова як систему, розуміти еволюційний шлях розвитку української мови та мовознавства, української / світової літератури та літературознавства.</p> <p>Здатність орієнтуватися в основних тенденціях суспільного життя, мовної, літературної освіти та визначати власну позицію, вивчати, критично осмислювати й упроваджувати у власну педагогічну та наукову діяльність передовий український та світовий досвід відомих науковців та вчителів з метою свідомого вибору шляхів вирішення проблем в освітньому процесі.</p> <p>Володіння методологією і методами наукового дослідження, уміння виконувати завдання проблемно-пошукового, дослідницького, творчого характеру.</p> <p>Навички ефективно проектувати (відбирати, структурувати зміст навчального матеріалу, розробляти навчально-методичні комплекси), проводити різні види занять, самостійну роботу за фахом в закладах освіти з урахуванням знань про індивідуально-вікові особливості молоді.</p> <p>Здатність виконувати комплексний дослідницький проект з актуальних проблем філології, методики та інших, суміжних із філологією, галузей знань; брати участь в різних формах наукової комунікації (конференції, круглі столи, дискусії).</p>
--	----------------------------	---

Знання	ПРЗ 1 ПРЗ 2 ПРЗ 3 ПРЗ 6 ПРЗ 7 ПРЗ 10	<p>Розуміння шляхів інноваційного розвитку системи вищої освіти України в умовах реформаційних перетворень.</p> <p>Базові уявлення про філософсько-методологічний аналіз сучасного стану освіти в Україні та за кордоном.</p> <p>Поглиблені знання теорії літератури, стильових тенденцій в літературі XX-XXI століття, а саме:</p> <ul style="list-style-type: none"> - основні тенденції розвитку художньо-літературного дискурсу в історії української літератури кінця X – початку XXI ст. для
---------------	---	---

		<p>встановлення адекватного історико-політичного контексту;</p> <p>-теоретичний базис з аналізу художнього твору задля фахового розбору творчого доробку письменників і окремо взятої постаті;</p> <p>- поглиблені знання з української літератури, враховуючи передовий досвід закордонних та вітчизняних науковців;</p> <p>- принципи, методи і вимоги до аналізу художнього твору з урахуванням відповідного напрямку у літературі;</p> <p>- підбирати максимально влучну техніку аналізу з урахуванням жанрової і видо-родової специфіки художнього твору.</p> <p>Базові уявлення про сучасні методи і методологію наукових досліджень у галузі філології та методики української мови та літератури.</p> <p>Базові уявлення про сучасні методи і методологію наукових досліджень у галузі філології та методики української мови та літератури.</p> <p>Знання сучасних методик і технологій, зокрема інформаційно-комунікаційних для успішного, ефективного здійснення професійної діяльності та забезпечення якості наукових досліджень.</p>
<p style="text-align: center;">Уміння</p>	<p>ПРУ 1</p> <p>ПРУ 2</p> <p>ПРУ 3</p> <p>ПРУ4</p> <p>ПРУ 5</p>	<p>Володіє науковим інструментарієм у галузі філології, проблемно-пошуковими методами для проведення досліджень у галузі філології та методики української літератури.</p> <p>Уміє застосовувати раціональні прийоми пошуку, відбору і використання фахової інформації з різних джерел, у т.ч. цифрових для розв'язання проблем професійної (освітньої та наукової) діяльності.</p> <p>Уміє аналізувати, порівнювати, критично осмислювати науково-методичну та загальнонаукову інформацію; пропонує шляхи вирішення</p>

		<p>досліджуваної проблеми, аргументуючи власну позицію.</p> <p>Здатний діяти на основі принципів професійної етики, дотримуватися правил академічної доброчесності.</p> <p>Володіє сучасними методами та прийомами викладання української мови та літератури в закладах вищої, загальної, додаткової педагогічної освіти.</p> <p>Бере участь в різних формах наукової комунікації (конференції, круглі столи, дискусії).</p>
Комунікація	ПРА 3	ПРА 3. Здатність до навчання упродовж життя і вдосконалення з високим рівнем автономності набутої під час навчання кваліфікації.

4. Критерії оцінювання результатів навчання

Методи оцінювання.

Оцінювання навчальних досягнень студентів здійснюється за системою ЄКТС та національною шкалою оцінювання. Накопичувальна бально-рейтингова система передбачає оцінювання компетентностей, передбачених освітньо-професійною програмою, за всі види аудиторної та поза аудиторної навчальної діяльності: виступ (виступ на занятті, доповідь, промова на наукових семінарах, конференціях, під час виховних і профорієнтаційних заходів тощо), дискусія, тестування, контрольна робота, поточний і підсумковий контроль.

Кількість балів за всі види навчальної діяльності	Критерії оцінювання навчальних досягнень магістрантів
90-100	Студент володіє знаннями про умови розвитку

	<p>української літератури і літературної критики; виявляє ознаки культурного напрямку й течій; з'ясовує засадничі культурологічні й філософські, а також естетичні засади літератури X ст. – початку XXI ст.; характеризує творчий доробок письменника в контексті українського та світового літературного процесу; пов'язує основні дати життя письменника з його творчістю, виявляючи взаємозумовленість, взаємовпливи; узагальнює, самостійно формулює висновки до тем, передбачених програмою ВНЗ; кваліфіковано аналізує факти літературного процесу і художні тексти, рекомендовані програмою ВНЗ; кваліфіковано залучає теоретичні знання у процесі самопідготовки, а також на практичних заняттях та під час написання контрольних, самостійних письмових робіт.</p>
82-89	<p>Студент володіє належними теоретичними знаннями про літературний процес та його учасників, проте допускає незначні неточності у визначенні особливостей стильової манери письменників а аналізі художніх творів; самостійно висловлює думки, аргументує наукові підходи й припущення до аналізу творів, проте поглибленого розуміння твору може не відбутися.</p>
74-81	<p>Студент добре обізнаний із текстами творів, рекомендованих програмою ВНЗ; уміє порівнювати, узагальнювати, аналізувати, ілюструвати свої думки конкретними прикладами з художніх текстів, проте аргументація може виявитися недостатньою.</p>
64-73	<p>Набуті теоретичні знання мають системний характер, проте студент не вміє залучати їх на практиці; поверхово розуміє зміст ключових понять; важко висловлює ключові</p>

	тези з художніх і наукових джерел; припускає суттєві помилки в аналізі художніх творів; не може визначити засадничі тези рекомендованих програмою літературно-критичних праць.
60-63	Набуті теоретичні й практичні знання не відображають системного розуміння літератури; в усних відповідях допускає суттєві помилки й неточності; не розуміє змісту ключових понять; текстуально не ознайомлений із багатьма художніми творами, плутає фабулу й сюжет як ключові змістові елементи; не може визначити засадничі тези рекомендованих програмою літературно-критичних праць.
35-59	Студент не володіє текстуальною інформацією більшості художніх текстів українських письменників, має поверхові знання про літературний процес кінця, не може визначити особливостей творчої манери митця, не вміє аргументувати свої думки.
1-34	Студент не відвідував лекційні і практичні заняття.

Розподіл балів

Поточний контроль							Самостійна робота	Загальна сума
T.1.	T.2	T.3	T.4	T.5	T.6	T.7		
10 б.	10 б.	10 б.	10 б.	10 б.	10 б.	10 б.	30 б.	100 б.

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою
		для екзамену, заліку, курсового проекту (роботи), практики
90 – 100	A	відмінно
82 - 89	B	добре
74 - 81	C	
64 - 73	D	задовільно
60 - 63	E	
35-59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання
1 - 34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

5. Засоби діагностики результатів навчання

Засобами оцінювання та методами демонстрування результатів навчання з дисципліни «Питання традицій і новаторства української літератури в школі» є робота на практичних заняттях із застосуванням поглибленого аналізу тексту, мультимедійні презентації результатів виконаних завдань та досліджень із курсу.

6. Програма навчальної дисципліни

Розділ 1

Загальні закономірності розвитку літератури

Тема. Традиції і новаторства у межах літературних напрямів.

Поняття «традиції» і «новаторства» у літературознавстві. Співвідношення понять. Періодизація української літератури (І. Франко, М. Зеров, Д. Чижевський, С. Єфремов, Г. Грабович, М. Возняк, М. Петров, Л. Демська-Будзиляк, О. Пахльовська та ін.). Літературні напрями в історії

української літератури. Риси, особливості, представники. Літературні типи творчості.

Тема. Літературні зв'язки.

Поняття про літературні зв'язки. Типи літературних зв'язків. Давньоболгарський досвід засвоєння літературних зв'язків. Вплив болгарської літератури на формування давньоукраїнської жанрології. Літописний, ораторський, житійний, гімнографічний, епістолярний, публіцистичний, поетичний, похвальний, учительний стилі як наслідок впливу болгарської літератури на літературу і писемність Київської Русі. Запозичення як провідний вид літературного зв'язку. Запозичення на рівні сюжету, мотиву, художнього образу. Зовнішні та внутрішні літературні зв'язки. Контактні зв'язки. Особливість наслідування як форма рецепції попереднього твору. Поняття інтертекстуальності у літературознавстві.

Тема. Поняття про покоління та поколіннєвий розрив у літературознавстві.

Поняття літературного покоління у літературознавстві. Особливості взаємодії поколінь письменників у літературі періоду модернізму. Поколіннєві підходи і класифікації в українській літературі ХХ – ХХІ ст. (за В. Єшкілевим, В. Даниленком, Н. Білоцерківець, Т. Гундоровою, Я. Поліщуком та ін.).

Розділ 2

Літературні традиції і новаторства

Тема. Літературні традиції і новаторства в українській романній генології

Теоретичний діапазон категорії «жанр» у літературознавстві. Історична мінливість категорії жанру. Роман як жанр у літературознавстві. Етапи становлення роману у світовій літературі. Особливості побутування українського роману. Роль російськомовних романів Є. Гребінки, Г. Квітки-Основ'яненка, П. Куліша у формуванні романного дискурсу ХІХ ст.

Фольклорна, народнопісенна, драматична, історична підоснова перших українських романів. Новітній український роман (І. Франко, О. Кобилянська, В. Винниченко, А. Кримський та ін.). Відповідність роману настановам модернізму. Інтелектуалізм, філософічність, психологізм літератури. Інтелектуалізм як домінанта культури ХХ ст.

Тема. Національна традиція у творчості українських шістдесятників.

Явище шістдесятництва в українському культурному дискурсі. Процес утвердження національної літературної традиції 20-30-х рр. ХХ ст. у творчості українських шістдесятників: причини, умови, особливості. Співвідношення традицій і новаторства у творчості шістдесятників (генетичні, типологічні та контактні зв'язки між епохами та митцями). Рецепція творчості митців початку ХХ ст. у художньо-літературному доробку поетів-шістдесятників.

Тема. Творчість Т. Шевченка в українській літературі: традиції і новаторство.

Рецепція античних образів у творчості Т. Шевченка (Прометей, музи, пантеон грецьких богів). Народнопісенна й фольклорна традиція у творчості Т. Шевченка. «Гайдамаки», «Тополя», «Причинна», «Лілея», «Русалка». Релігійний дискурс творів Т. Шевченка. Сакральність тексту та христоцентризм поезій Т. Шевченка («Давидові псалми», «Ісаія. Глава 35», «Подражаніє Іезекіїлю. Глава 19», «Осія. Глава XIV», «Царі», «Неофіти», «Марія», «Саул»).

Тема. Рецепція творчості й постаті Т. Шевченка в українській літературі ХХ ст.

Проблемно-тематичний діапазон поезій Т. Шевченка як претекст для шістдесятників. Відгомін тем, мотивів, ідей у творчості М. Вінграновського, Ліни Костенко, В. Стуса, В. Симоненка, І. Драча. Творчість Т. Шевченка як архітекст у творчості поетів-вісімдесятників (Н. Білоцерківець, П. Гірника, П.

Медянки, О. Пахльовської, О. Забужко та ін.). Рецепція творчості Т. Шевченка в поетичних текстах «Бу-Ба-Бу».

Тема. Біблія як прототекст: візії новаторства у літературі.

Біблія як сакральний метадискурс. Переосмислення біблійних і євангельських сюжетів, тем, образів у творчості письменників-модерністів І. Франка «Мойсей», «Смерть Каїна», Лесі Українки «Вавилонський полон», «На руїнах», «Самсон», П. Тичини «Скорбна мати». Специфіка художнього моделювання біблійного дискурсу у творчості шістдесятників.

Тема. Творчість І. Драча: наслідування Шевченківської поетичної традиції.

Творчість Т. Шевченка як художній канон у творчості І. Драча. Інтертекстуальність симфонії І. Драча «Смерть Шевченка». Новаторство поетичного стилю І. Драча. Змістове оновлення і збагачення творчості, неонароднопоетична тенденція текстотворення. Експерименти з формами художніх творів. Шевченківська традиція поетичної мови у творчості І. Драча.

7.1. Інформаційний зміст навчальної дисципліни

Розділ 1. Загальні закономірності розвитку літератури

Тема. Традиції і новаторства у межах літературних напрямів.

Традиції і новаторство у літературознавстві. Роль письменника у відкритті тем, типів, у вдосконаленні жанрових форм, засобів художнього освоєння світу. Орієнтація на канон у літературознавстві. Явище епігонства. Традиційні теми, мотиви, образи, жанрові, композиційні особливості літератури. Світовий і національний досвід усної і писемної творчості. Алюзія, ремінісценсія, переспів, переклад, монтаж, колаж тощо. Ступені відходу від освоєних зразків чужих творів: наслідування; використання (запозичення) окремих мотивів, образів; стилізація; переспіви; свідоме відштовхування від тем і образів із спеціальним наставленням на новації.

Тема. Літературні зв'язки.

Запозичення у літературі мотивів, сюжетів, образів, ідей, художніх засобів та прийомів з інших фольклорних, міфологічних чи літературних джерел. Наявність вічних тем та вічних образів (Прометей, Дон Жуан, любов, ненависть, правда тощо), біблійних та євангелійних сюжетів. Переспіви, стилізація, аплікація, пародія, наслідування, міметичний принцип.

Контактні зв'язки як явище міжлітературної комунікації, синхронність і несинхронність зв'язків. Контактологічний метод.

Тема. Поняття про літературне покоління та поколіннєвий розрив у літературознавстві.

Покоління як особливий тип суспільного становища певної сукупності індивідів усередині суспільного цілого. Загальні тенденції формування специфічного типу поведінки, почуттів, мислення у покоління. Чинники об'єднання поколінь: історичні обставини, узвичаєні вірування та поведінка, набуте членство в поколінні. Зміщенням часових та ідеологічних пластів як поколіннєва проблема (Т. Гундорова). Відносність поділів у літературному процесі, термін «мікропокоління» (М. Кіяновська).

Тема. Біблія як прототекст: візії новаторства у літературі.

Біблія як священний текст християн. Світський характер Біблії: міфологічні оповіді, героїчний епос, біографії, оповіді про подвиги праведників, діяння, легенди-сказання, хронологічні описи, повчання, проповіді, апокаліптика, притчі, байки, молитви, гімни, пісенна поезія тощо, що сприяє входженню цього тексту у різні художні парадигми. Популярність притчі про сіяча в українській літературі, способи її художнього моделювання (Тарас Шевченко («Чигирине, Чигирине...»), поеми «Сон» і «Кавказ», «Саул», «Не нарікаю я на Бога») і Пантелеймон Куліш («Дума», «Старець», «Неньчина пісня»)). Біблія у життєтворчості Г. Сковороди.

Розділ 2. Літературні традиції і новаторства

Тема. Літературні традиції і новаторства в українській романній генології.

Інтерпретація терміна «жанр». Жанрові форми українського роману другої половини ХІХ ст. Набутки готичного (роману жахів, «чорного») роману в творах, фольклоризм, проблемно-тематичний діапазон української великої епіки другої половини ХІХ ст. Пріоритетність теми села, робітничої тематики, інтелігенції. «Не обговорювані» теми у літературі ХХ ст. – біологія людини, взаємини статей (О. Кобилянська, В. Винниченко, М. Чернявський, А. Кримський, М. Яцків). Жанрові трансформації, жанрові модифікації і контамінації у романі ХХІ ст. Жанрової дифузії та диференціації сучасної романістики. Рухомість та живучість жанру, гнучкість, еластичність жанрових форм.

Тема. Національна традиція у творчості українських шістдесятників.

Іван Драч, Микола Вінграновський, Василь Стус, Віталій Коротич, Василь Симоненко, Григій Тютюнник, Алла Горська, Валерій Шевчук, Іван Дзюба, В'ячеслав Чорновіл, Євген Сверстюк, Іван Світличний – представники українського шістдесятництва. Тематично-змістові домінанти поетів-шістдесятників: образ України як єдиної, безмежно дорогої для кожного українця, без якої – життя втрачає смисл; утвердження неповторності кожної особистості; гнівне викриття сваволі чиновників, бюрократів, обивательщини, догматизму, лакейства переосмислення ролі митця в суспільстві; органічне злиття народнопісенного начала з інтелектуальним. Жанрова система «шістдесятників» (лірична поезія, балади, притчі, етюди, поеми, сонети, рубаї, ліричні новели, історичні романи, роман у віршах, химерна проза) і проблемно-тематичні обшири: традиційні (природа, Вітчизна, народ, історична пам'ять, людина у всьому багатстві її проявів – суспільне життя, моральність, кохання, творчість) та нові теми.

7.2. Структура та обсяг навчальної дисципліни

Назви розділів і тем	Кількість годин											
	Денна форма						Заочна форма					
	Усього	у тому числі					Усього	у тому числі				
		Лекції	Практ.	Лабор.	Конс.	Самост.р		Лекції	Практ.	Лабор.	Конс.	Самост. робота
РОЗДІЛ 1. Загальні закономірності розвитку літератури												
Тема 1. Традиції і новаторства у межах літературних напрямів		2	2			4		2	2			8
Тема 2. Літературні зв'язки		2	2			4						10
Тема 3-4. Поняття про літературне покоління та поколіннєвий розрив у літературознавстві		2	4			4						10
Тема 5. Біблія як прототекст: візії новаторства у літературі					2	12						12
РОЗДІЛ 2. Літературні традиції і новаторства												
Тема 1. Літературні традиції і		2	2			6		2	2			8

новаторства в українській романній генології											
Тема 2. Національна традиція у творчості українських шістдесятників		2	2			8					12
Тема 3. Творчість Т. Шевченка в українській літературі: традиції і новаторство		2	2			6					8
Тема 4. Рецепція творчості й постаті Т. Шевченка в українській літературі ХХ ст.		2				8					8
Тема 5. Творчість І. Драча: наслідування Шевченківської поетичної традиції						8					4

Теми практичних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	
		Денна форма	Заочна форма
1	Традиції і новаторства у межах літературних напрямів	2	2
2	Літературні зв'язки	2	
3	Поняття про літературне покоління та поколіннєвий розрив у літературознавстві	2	
4	Поняття про літературне покоління та поколіннєвий розрив у літературознавстві	2	
5	Літературні традиції і новаторства в українській романній генології	2	2
6	Національна традиція у творчості українських шістдесятників	2	
7	Творчість Т. Шевченка в українській літературі: традиції і новаторство	2	
Разом		14	4

8. Рекомендовані джерела інформації

1. Агеєва В. Зміна мистецьких поколінь не визначається лише календарем. ЛітАкцент. 10 квітня 2019 р. URL: <http://litakcent.com/2019/04/10/zmina-mistetskih-pokolin-ne-viznachayetsya-lishe-kalendarem/>
2. Бернадська Н. Український роман: теоретичні проблеми і жанрова еволюція: Монографія. К.: «Академвидав», 2004. 368 с.
3. Білоус П. Вступ до літературознавства. К.: ВЦ «Академія», 2011. 336 с.
4. Бовсунівська Т. Основи теорії літературних жанрів: монографія. К.: Київський ун-т, 2008. 519 с.
5. Боротьба нового і старого чи витіснення національного? (Постмодернізм – український варіант сьогодні й завтра) / [учасники полілогу В. Дончик, Д. Дроздовський, П. Іванишин]. *Слово і Час*. 2008. № 6. С. 16-34.

6. Грабович Г. До історії української літератури. Дослідження, есеї, полеміка. К. : Критика, 2003. 632 с.
7. Гундорова Т. Післячорнобильська бібліотека. Український літературний постмодерн. К., 2005.
8. Даниленко В. Лісоруб у пустелі. Письменник і літературний процес. К.: Академія, 2008. 352 с.
9. Копистянська Н. Жанр, жанрова система у просторі літературознавства: монографія. Львів: ПАІС, 2005. 368 с.
10. Поліщук Я. Проблема перерваної традиції та українська поезія 1920–30-х років. 1999. № 10. С. 76–82.
11. Поліщук Я. Реактивність літератури. К.: Академвидав, 2016. 192 с.
12. Скорина Я. Біблія та українська література. *Українська мова та література*. 2008. Число 33 -34.
13. Сулима В. Біблія і українська література. К. 1998.

Наукові праці розробника робочої програми Черниш А. Є.:

1. Черниш А. Модус художніх біографій М. Слабошпицького. *Питання літературознавства: науковий збірник* / гол. Ред. О. В. Червінська. Чернівці: Чернівецький нац. Ун-т, 2014. Вип. 87. 416 с.
2. Черниш А. Дискурс національної ідентичності у творах Ю. Андруховича (за романами «Рекреації», «Московіада», «Перверзія»). *Науковий вісник Миколаївського національного університету імені В. О. Сухомлинського*. Миколаїв: МНУ імені В. О. Сухомлинського, 2015. № 2. С. 304-308.
3. Черниш А. Особливості жанрової дифузії в постмодерному тексті. *Науковий вісник Східнослов'янського національного університету імені Лесі Українки*. Луцьк, 2015. № 8. С. 143-146.
4. Черниш А. Повість Ярослава Мельника «Чому я не втомлююся жити?»: криза тілесної і соціальної ідентичностей. *Літературний процес: методологія, імена, тенденції*. Київ: Київський університет імені Бориса Грінченка, 2016. № 7. С. 57-60.

5. Черниш А. Мотив ескапізму у хронотопному дискурсі роману О. Жупанського «Лахмітник». *Актуальні питання гуманітарних наук: міжвузівський збірник наукових праць молодих вчених Дрогобицького державного педагогічного університету імені Івана Франка* / [редактори-упорядники В. Ільницький, А. Душний, І. Зимомря]. Дрогобич : Посвіт, 2016. Вип. 15. С. 251-257.
6. Черниш А. Деструктивні форми рецесії посттоталітарного дискурсу в романі С. Процюка «Інфекція». *Філологічні трактати*. 2017. Т. 9. № 2. С. 164-170.
7. Черниш А. Художнє осмислення травматичного досвіду у романах С. Процюка. *Science and Education a New Dimension. Philology*. VII (58). Issue. 194. 2019. Apr.

9. Інструменти, обладнання та програмне забезпечення, використання яких передбачає навчальна дисципліна

1. Конспекти лекцій.
2. Плани практичних занять.
3. Методичні рекомендації до самостійної роботи студентів.
4. Контрольні завдання для проведення проміжного контролю.